

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КЛАСИФІКАТОРУ ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010

Додатково див.
наказ Держспоживстандарту України
від 28 липня 2010 р. N 327

(на заміну ДК 003:2005)

КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010

Чинний з 01.11.2010 р.

Класифікатор професій станом на 1 вересня 2012 року
(із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного
розвитку і торгівлі України
від 16 серпня 2012 року N 923)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Класифікатор професій (далі – Класифікатор) призначений для застосування центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями соціальних партнерів усіх рівнів, іншими громадськими організаціями, всіма суб'єктами господарювання під час запису про роботу у трудові книжки працівників.

Професійні назви робіт, які наведені у Класифікаторі, рекомендовано застосовувати під час утворення нових назв професій та посад у зв'язку з розвитком нових видів економічної діяльності та технологій.

За основу розроблення Класифікатора було прийнято Міжнародну стандартну класифікацію професій (ISCO 88: International

Standard Classification of Occupations/ILO, Geneva), яку Міжнародна конференція статистики праці Міжнародного бюро праці рекомендувала для переведення національних даних у систему, що полегшує міжнародний обмін професійною інформацією.

Кваліфікаційний рівень робіт, що виконуються, визначається залежно від вимог до освіти, професійного навчання та практичного досвіду працівників, здатних виконувати відповідні завдання та обов'язки. Професії, пов'язані з виконанням робіт високої кваліфікації, вимагають від особи кваліфікації на рівні молодшого спеціаліста.

У Класифікаторі застосовуються такі поняття:

Робота – певні завдання та обов'язки, що виконані, виконуються чи повинні бути виконані однією особою.

Кваліфікація – здатність виконувати завдання та обов'язки відповідної роботи.

У дипломі чи іншому документі про професійну підготовку (посвідченні, сертифікаті тощо) кваліфікація визначається через назву професії (інженер-радіолог, економіст, токарь, секретар-стенографіст тощо).

Професія – здатність виконувати подібні роботи, які вимагають від особи певної кваліфікації.

Робота є статистичною одиницею, що класифікується відповідно до кваліфікації, необхідної для її виконання.

Кваліфікація визначається рівнем освіти та спеціалізацією.

Спеціалізація пов'язана як з необхідною галуззю знань, використовуваними інструментами чи устаткуванням, так і з продукцією, яка виробляється, або надаваними послугами і відповідає певною мірою деталізованому колу професійних завдань та обов'язків.

Структурно Класифікатор складається із кодів та назв класифікаційних угруповань (розділів, підрозділів, класів, підкласів та груп професій).

Кодові позначення складаються із цифр від 0 до 9 та крапки.

Схему ієрархічної структури кодових позначень наведено на рисунку 1.

Рис. 1

Ознаки класифікації розташовано в такій послідовності:

- рівень освіти (перший рівень класифікації – розділи професій);
- спеціалізація (другий, третій, четвертий – рівні класифікації, підрозділи, класи та підкласи професій);
- кваліфікаційний рівень робіт, що виконуються (п'ятий рівень класифікації – групи професій).

Розділи ідентифікуються однозначним цифровим кодом.

Код підрозділу складається із коду розділу та однозначного коду підрозділу.

Код класу складається із коду підрозділу та однозначного коду класу.

Код підкласу складається із коду класу та однозначного коду підкласу.

Частка підкласів поділяється на групи.

Код групи складається з коду підкласу та відокремленого від нього крапкою коду групи.

Утворення класифікаційних угруповань:

Класифікаційне угруповання	Код	Назва класифікаційного угруповання
Розділ	2	Професіонали
Підрозділ	23	Викладачі
Клас	231	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
Підклас	2310	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
Група	2310.1	Професори та доценти

Класифікаційні угруповання сформовано у 9 розділів:

Розділ 1. Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)

Розділ 2. Професіонали

Розділ 3. Фахівці

Розділ 4. Технічні службовці

Розділ 5. Працівники сфери торгівлі та послуг

Розділ 6. Кваліфіковані робітники сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства

Розділ 7. Кваліфіковані робітники з інструментом

Розділ 8. Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин

Розділ 9. Найпростіші професії

Кожен з розділів складається з опису, класифікації професій та покажчика професійних назв робіт за кодами професій (додаток А).

Для зручності у користуванні Класифікатор містить абетковий покажчик професійних назв робіт (додаток Б).

У покажчику професійних назв робіт за кодами професій та абетковому покажчику професійних назв робіт наведено коди ЗКППТР (Загальносоюзний класифікатор професій, посад та тарифних розрядів. 186016. – М.: Економіка, 1991), номери випусків ЄТКД (Єдиного тарифно-кваліфікаційного довідника робіт та професій робітників) та ДКХП (Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників).

На підприємствах, в установах та організаціях записи про роботу вносять в установленому порядку до трудових книжок працівників відповідно до професійних назв робіт, зазначених у покажчику професійних назв робіт за кодами професій та абетковому покажчику професійних назв робіт. Від назв, зазначених у цих показниках, можуть утворюватися похідні назви професій (професійних назв робіт, посад) доданням похідних слів (провідний, головний, молодший, змінний, гірничий, третій та ін.), наведених у додатку В.

Окремі професійні назви робіт у Класифікаторі записано з використанням дужок. У дужках, відповідно до прийнятої структури Класифікатора, може визначатися:

– складова професійної назви роботи, наприклад, директор установи (підприємства, організації) культури, начальник центру (головного авіаметеорологічного, радіо-, управління повітряним рухом, навчально-авіаційного, електрозв'язку та ін.), керівник художній цеху (майстерні), інженер станції насосної (групи станцій);

– вид економічної діяльності або напрям використання професійної назви роботи, наприклад, науковий співробітник (інтелектуальна власність), інженер-технолог (металургія), машиніст бульдозера (гірничі роботи), інженер-проектувальник (водне господарство);

– загальноприйнятий іншомовний синонім професійної назви роботи, що застосовується у професійно-класифікаційних стандартах інших країн, що може використовуватися як

самостійна або альтернативна професійна назва роботи, наприклад, менеджер (управитель) з персоналу, фахівець з методів розширення ринку збуту (маркетолог), начальник доку (докмейстер), повірений морський (супервайзер).;

– споріднена (однотипна) професійна назва роботи, яка може застосовуватися окремо в межах даної класифікаційної групи, наприклад, ювелір (ювелір-модельєр), кінооператор (фотооператор) бортовий, молодша медична сестра (санітарка, санітарка-прибиральниця, санітарка-буфетниця та ін.), моторист (машиніст).

ДОДАТОК Б
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ПРОФЕСІЙНИХ НАЗВ РОБІТ

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

ПОХІДНІ СЛОВА ДО ПРОФЕСІЙ (ПРОФЕСІЙНИХ НАЗВ РОБІТ)